

Problematika náhradní rodinné a ústavní péče **Marie Kozáková**

Autorka si pro bakalářskou práci zvolila problematiku péče o děti bez rodinného zázemí a velkoryse si stanovila cíle. Kromě zmapování systému náhradní rodinné péče a ústavní výchovy chce zhodnotit jeho fungování a prospěšnost pro tři cílové skupiny - pro žadatele o osvojení dítěte, pro děti bez rodinného zázemí a také pro rodiny, kterým hrozí odebrání dítěte. Kriteria hodnocení si blíže neurčuje. Zmínka o ustanovování opatrovníka dítěte v úvodní kapitole je obsahově nepřesná.

Ve 3. 4. a 5. kapitole se autorka pouze ve stručnosti zabývá úlohou a významem rodiny pro dítě a některými souvislostmi náhradní péče s psychickým vývojem dítěte. Tvrzení, že u dětí ve věku 11 – 12 let je vhodné preferovat ústavní výchovu považují za sporné.

V 7. a 8. a 9 kapitole autorka definuje „děti vhodné pro zařazení do systému náhradní rodinné péče“, a typy náhradní rodinné péče. K přehlednějšímu vyznění by přispělo, popsat nejprve systém NRP a potom se zabývat dětmi a podmínkami, za kterých lze systém využít v jejich prospěch. V 9. kapitole popisuje autorka průběh svěřeni dítěte do náhradní rodinné péče, působnosti a kompetence zúčastněných institucí, nároky na žadatele, kriteria a postup při posuzování žádostí. Postrádám jakékoli odkazy na zdroje informací, které autorka předkládá.

10. kapitola „Ústavní výchova“ obsahuje řadu nepřesných a nepodložených údajů. Např. nelze jednoznačně tvrdit, že děti jsou umístovány daleko vlastní rodiny, práce s rodinou po dobu pobytu dítěte v ústavním zařízení se očekává od sociálních pracovníků v místě bydliště rodiny, ze zákona o sociálně právní ochraně dětí vyplývá povinnost spolupracovat se školami, pověřenými osobami a dalšími institucemi, přemístování dětí do různých vzdělávacích institucí nebo rozhodování o jejich přípravě na povolání také neodpovídá skutečnosti, pouze finanční nouze rodiny není důvodem pro nařízení ústavní výchovy, atd.

V kapitole 11. „Sanace rodin“ uvádí autorka opět a pouze nepodložené výhrady k zajišťování sociálně právní ochrany dětí, nebere v úvahu zákon č. 108/2006 sb. o sociálních službách ani zákon č. 312/2002 Sb. o úřednicích samosprávných celků. Účast nestátních neziskových organizací při zajišťování služeb pro rodiny dle mého názoru nelze vnímat jako negativní jev, podstatné je aby byly kvalitní a nabídka odpovídala potřebám.

Ve 12. kapitole vyhodnocuje autorka systém náhradní rodinné péče jako nedostatečně podporovaný na základě statistických údajů o počtech dětí osvojených, umístěných do ústavních zařízení nebo do pěstounské péče, poukazuje také na délku a složitost soudních řízení. V závěrečné kapitole předkládané práce autorka dochází k obecně známým závěrům, že výchova v rodině je pro dítě výhodnější, že důležitá je prevence a sanace rodiny.

Autorka si stanovila nereálné cíle, v rámci bakalářské práce je nemohla naplnit. Při zpracovávání zvolené problematiky se snažila o komplexní podchycení, ale zdařilo se pouze na obecné úrovni. K rozpačitému vyznění práce přispěla nedostatečně důsledná a zodpovědná práce s odbornou literaturou a zdroji informací, ze kterých čerpala.

Předkládanou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení E.- dostatečně.

PaedDr. Marie Vorlová

